

seerd;¹ nieuwe overheidsuitgaven wees hij af, op de bestaande moest bezuinigd worden. Nauwelijks minister geworden, wilde hij er het mes inzetten. Aalberse maakt melding van een incident dat Colijn typeert in de *Rücksichtslosigkeit* die hij soms aan de dag kon leggen. Aalberse, minister van arbeid, wilde de kwakzalverij gaan bestrijden; Colijn achtte dat geldverspilling.

'Aalberse zou hem toen hebben gezegd dat de minister van financiën oordeelde zonder op de hoogte te zijn, waarop Colijn geantwoord zou hebben: 'Dat doe ik ook niet, en ik wil er ook niets van weten; dat is de enige manier om te bezuinigen.' Hierop reageerde Aalberse met de vraag of het dan maar niet beter zou zijn om naast de minister van financiën die er niets van wist en er niets van wilde weten, aan het hoofd der departementen negen ezels te zetten. Het tekort op de begroting zou dan het snelst weggewerkt zijn.'²

Bijna twee jaar bleef Colijn de schatkist beheren. Het woord 'bezuiniging' lag hem in de mond bestorven; toen in april '25, wij maakten er al gewag van, de z.g. gouden standaard hersteld werd, had hij in de visie van de kapitaalcrachtige Nederlanders de gulden 'gered'. Franse en Belgische *franc* waren gekelderd, om van de Duitse *Mark* niet te spreken; de gulden was 'gaaf' gebleven. Velen schreven dat minder toe aan het feit dat ons land buiten de eerste wereldoorlog gebleven was en dat de conjunctuur zich hersteld had dan aan het ingrijpen van 'sterke man' Colijn. Hij liet zich die vleiende indruk graag aanleunen.

In augustus '25 formeerde hij zijn eerste ministerie. Het kwam op de kwestie van het gezantschap bij het Vaticaan, in ander verband vermeld, ten val. In de jaren die volgden, kreeg hij een nieuwe rol te spelen en op een groter en ruimer toneel dan het Nederlandse. Van '27 af was hij deelnemer aan, spoedig voorzitter van de economische conferenties die de Volkenbond meest te Genève belegde. Hij toonde er zich een even vasthoudend als tactvol bemiddelaar en een uitnemend voorzitter. Onvermoeibaar streefde hij naar het voorbereiden van conventies ter opheffing van uitvoerverboden en andere handelsbelemmeringen die hij niet anders kon zien dan als oorzaken, niet als symptomen, van economische malaise. Met zijn kunde, ijver en beminnelijkheid won hij in Genève een grote naam – maar successen? Zij waren de economische conferenties niet beschoren. Van jaar tot jaar greep de diepe crisis wijder om zich heen.

Toen Colijn in mei '33 voor de tweede maal, maar nu voor een veel langer, veel beslissender periode minister-president werd, lag het economisch wereldbeeld dat zich bij de nu vier-en-zestigjarige staatsman gevormd had,

¹ Brief, 18 april 1921, van Colijn aan J. van der Molen, aangehaald door Puchinger: *Colijn*, p. 135. ² Gribling: *Aalberse*, p. 411-12.